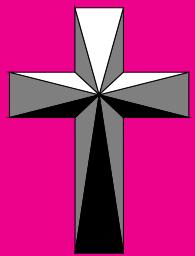

Riječ

List župe Presvetoga Trojstva Blagaj-Buna, godište 17., br. 33., 2018.

Riječ

Osnivač i izdavač: Župa Presvetoga Trojstva Blagaj-Buna

Odgovara: don Nikola Menalo, župnik

List uređuje: Medijska sekciјa Hrvatske katoličke mlađeži Buna

Uredničko vijeće: don Nikola Menalo i mladi.

Lektor: don Nikola Menalo

Adresa: Pastoralni centar bl. Alojzija Stepinca, 88202 Buna

Tel/fax: +387/36/480-600

List se uzdržava dobrovoljnim prilozima.

Potporu listu kao i župnoj zajednici možete slati na

žiroračun otvoren kod Unicredit banke BH.

Broj računa: 3381002202726268;

Ono što treba znati svaki župljanin naše župe

Župni ured Presvetoga Trojstva Blagaj-Buna smješten je u

Pastoralnom centru bl. Alojzija Stepinca na Buni
tel./fax: 036 480 600;

e-mail: zupni.ured.blagaj-buna@tel.net.ba

www.zupablagajbuna.ba

**Don Nikola Menalo, župnik
Don Mate Pehar, dakov**

Svete mise slavimo:

nedjeljom u 8, 9³⁰ i 11 sati i radnim danom kroz tjedan u 7³⁰ i 18 sati

(prema rasporedu u Župnom listu)

svake posljedne nedjelje u mjesecu sv. Misa u Blagaju

U ovom broju donosimo:

Biskupova čestitka

stranica 3

Župnikov proslov

stranica 4

Stepinčev na Buni

stranica 6-7

Svetkovina Presvetoga Trojstva u Blagaju

stranica 8

Prva Pričest i Krizma u župi

stranica 10-11

Posveta crkve na Buni

stranica 12-16

Statistika

stranica 18-23

Biskupova božićna čestitka

MILOSTI PUNA = KRIŽEVA PUNA

Po svetom Luki (1,26-38): Nazaret u proljeću. Proljeće u cvatu. Oko 25. ožujnske ere Glasnik Dobre vijesti Andeo Gospodnji Gabrijel pojavi se u kući mlade Djevice Marije Nazarećanke. Onako spontano i srdačno. Kao da je kućno čeljade. Oči u oči. Oglasi se s porukom: Milostipuna! Gospodin s tobom! Ne čudi se ona pozdravu Gospodin s tobom, jer sličnih ima u Starom Zavjetu. A Milosti puna - prvi put. Bilo je u pojedinim osobama Božje milosti, naklonosti, ljubavi, ali djelomično, a ne ovako: Milostipuna. Po čemu Milostipuna? Ona se smete i stade razmišljati odakle taj pozdrav? Izakovo Rebeki? - Nije. Samuelovoj majci Ani? - Nije. Ne znam. Andeo će njoj: Milostipuna po začeću Djeteta - Sina Božjega - Isusa = Spasitelja - koji je pun Milosti i Istine. Velik. Sin Svevišnjega. Prijestolje Davidovo. Dom Jakovljev. Uvijeke. Kraljevstvo bez kraja. Marija radosna na te riječi, ali se ipak ne snalazi. Govoriš o Djetetu, Andele Gospodnji, a ne govorиш o ocu. Zar ima djeteta bez oca? A zaručnik Josip nije muž? Samo zaručnik. Štoviše, zajedno odlučili po nadahnuću Božjem živjeti čisto i prečisto, kao brat i sestra. Nitko ne zna do li njih dvoje. I Bog koji je primio njihov zavjet. Kako će to biti? - Našla si Milost u Boga. Duh Sveti silazi na te. Sila će te Svevišnjega osjeniti. Čedo Sveti. Sin Božji. Zato si Milostipuna. I Andeo otide od nje, a da nije odveć jasno riješio pitanje zaručništva. I kada se pokaže da je Marija "trudna", a oni "zaručnici", i to odvojeno žive, ta će zaručnica po starozavjetnom zakonu morati biti kamenovana kao nevjerna Bogu.

Po svetom Mateju (1,18-21): Betlehem zimi. Zima ledena. Oko 25. prosinca naše Ere: "Njegova majka

Marija, zaručena s Josipom, prije nego će se sastati, nađe se trudna po Duhu Svetom", a da to nije znao zaručnik Josip. Djevica začeti i roditi sina, zvat će se Emanuel: S-nama-Bog? Kada se Marija, nakon tri mjeseca odsutnosti, vratila u Nazaret iz Ain Karima od rođakinje Elizabete, već su se i na njoj mogli primjećivati znakovi trudnoće.

Josip u krizi. Glavom mu se motaju razne misli, a srcem strahovi: prvo, razvrgnuti zaruke u sinagogi, znači izvrgnuti je sramoti i kamenovanju; drugo, zadržati je kao zaručnicu potom ženu, znači uzeti tuđe dijete i posvojiti ga i tako živjeti s "nevjernom" ženom; treće, potajno je otpustiti, ona osta bez života, a ja bez zaručnice i žene. O, Adonaje! O, Sabaothe! Prosvijetli! Dok je on to kombinirao i molio, a nikako na pravu izaći, javi mu se onaj isti Andeo Gospodnji i reče mu: "Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga". Rađa Sina. Isusa - Spasitelja. Spašava narod svoj od grijeha njegovih.

Milosti puna znači križeva puna, kojima Bog prokušava Marijinu volju, slobodu, predanost, poslušnost, poniznost. Križ u služenju Elizabeti i Zahariji. Križ u povratku u Nazaret gdje počinje priča kako je uzorna Djevica - trudna. Križ u zbumjenosti što će Josip poduzeti. Križ Augustova dekreta: svaki muškarac u svoj rodni grad na popis. Križ u Betlehemu gdje ih nitko ne prima u kuću. Križ u štali gdje rađa Sina Božjega. Bože, ove nedostojnosti, šapuću. A Bog sve tako nagodio da nema druge. Križ koji mladoj Rodilji stari Šimun u Hramu navješćuje da će joj ljuti mač probosti srce. Kao da do sada nije bilo ljutih mačeva. Milosti puna - križeva puna. Ali križeva spasonosnih, spasotvornih. Bog križeve pretvara u životne plusove, u uspjehu, u pobjede, u uvjerenje da se s pomoću križa gradi život, novi svijet.

Svima vjernima - kleru, redovništvu i bogoljubnu puku - na dobro došao Božić - Sveti Porođenje Isusovo! I sa svim križevima, seljenjem iz Nazareta u Betlehem, odlaskom u tuđi Egipat, pred bedemom ljudskoga zatvaranja vrata. Spasenje dolazi od Boga, a ne od ljudi. Ljudi trebaju spasenja. Svi do jednoga! Prihvatom spasenje iz Božje ruke s Njegovim milostima i križevima!

† Ratko Perić, biskup

Kratki prikaz života župe

Prošla godina, 2018. protekla je ukratko ovako:

Stanje vjerskoga života

Redovite pastoralne obveze i dužnosti, kako to i traži crkvena i građanska godina, pokušavali smo ispuniti što smo najbolje znali i umjeli. Nedjeljne i blagdanske mise, dnevne mise, župni vjeronauk, sakramenti i sakramentali – održavali su se prema uobičajenom rasporedu.

Proslavu zaštitnika našeg Pastoralnog centra bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače, nastojimo uvijek i obilježiti pastoralno: trodnevница, susreti i predstavljanje prvpričesnika, krizmanika te njihovih roditelja uz svete mise i poslje u župnim prostorijama. Ove godine organizirali smo trodnevnicu, koju su predvodili domaći svećenici, a pod misama su pjevali njihovi zborovi dok je sv. Misu na blagdan bl. Alojzija Stepinca predslavio don Ivan Perić, župnik Cima i Ilića. U nedjelju, nakon blagdana bl. Alojzija Stepinca, posjetio nas je domaći biskup mons. Ratko Perić, koji je propovijedao i slavio nedjeljnu pučku Misu. Titular naše župe proslavljamo u Blagaju. Svetu misu u Blagaju, na svetkovinu Presvetoga Trojstva, predslavio je mladomisnik, don Marin Krešić dok su pod misom pjevali studenti TKIM-a predvođeni prof. don Nikom Luburićem. Prva pričest je bila 8. travnja i pristupili su joj 33 dječaka i djevojčice. Sakrament sv. krizme slavljen je u župnoj crkvi na Buni, na svetkovinu Tijelova, 31. svibnja, i pristupilo je 35 krizmanika. Svetu misu predvodio je biskup Ratko te uputio prigodnu propovijed. Ove smo godine, 1. srpnja, posvetili župnu crkvu na Buni Presvetome Tijelu i Krvi Kristovoj. Za posvetu crkve pripremili smo se trodnevnicom koju su predvodili bivši župnici don Željko Majić, don Ivo Sutalo i don Bernard

Marijanović. Crkvu je posvetio mostarsko-duvanjski biskup mons. Ratko Perić.

Uskrs i Božić, te druge veće blagdane i jaka vremena već uobičajeno svećano proslavljamo. O tome i o drugim događajima u župi može se uvijek informirati na našoj župnoj stranici www.zupablagajbuna.ba, u našem *Zupnom listu* koji izlazi dvotjedno, te u ovom godišnjaku *Riječ* koji obuhvaća najznačajnija događanja u župi u jednoj crkvenoj godini.

Stanje vjernika

Što se tiče stanja vjernika o blagoslovu obitelji prethodnoga Božića blagoslovljena je 771 obitelj. Gotovo sva djeca (99%) pohađaju župni vjeronauk i primaju sakramente Prve pričesti i krizme. Nedjeljom i blagdanima na tri ili četiri svete mise u našoj crkvi na Buni i Blagaju dođe od 700 do 800 vjernika. Za veće blagdane i više.

Stanje osoblja

U župnoj kući na buni stanuju župnik don Nikola Menalo i župni vikar don Ivan Bijaković. Svećenicima su svakodnevno pri ruci bračni par Mirko i Dragica Perić.

Stanje objekata

U našoj župi Presvetoga Trojstva Blagaj-Buna građevinski radovi ovih godina su intenzivniji i to s razlogom. Ovdje ćemo se osvrnuti na tri najvažnija naša župna gradilišta.

1. Blagaj

Svećenici su u poslijeratnom vremenu učinili što je bilo moguće za obnovu i zaštitu crkvenih objekata u Blagaju koji su u međuvremenu proglašeni spomenicima kulture te stavljeni pod zaštitu države i njezinih institucija. Prošlo je nekoliko godina dok se nije dobila sva potrebna dokumentacija za početak radova koji su otpočeli u rujnu 2010. Crkva se uredno održava i koliko je moguće u nju se ulaze ili popravlja ono što se treba popraviti kroz tekuće održavanje objekta. Najviše problema predstavlja nam kroviste crkve koje redovito svake godine popravljamo, jer voda nađe prolaz u unutarnji dio crkve.

Napravljen je zahtjevan projekt obnove župne kuće u Blagaju, koji je kasnije modificiran. Tijekom 2018. kuća je zatvorena da u nju ne ulaze niti životinje niti nepozvani gosti koju su u nekoliko navrata ulazili. U kuću je uvedena struja, voda i telefon. Radovi su na kući u tijeku.

Što se tiče financiranja radova i novca potrebnoga za izvođenje radova, ovaj Župni ured pokušava pratiti natječaje različitih ministarstava u BiH i izvan nje pripremajući kvalitetne projekte sudjelujući na javnim pozivima. Većinu novca smo pribavili na taj način. Nadat se da će Presveto Trojstvo providjeti i ubuduće. Što se tiče zemljишnih papira čeka se na dogovor između Biskupije i Provincije. Nadamo se nastavku suradnje s institucijama i nastavku obnove crkve i župne kuće u Blagaju.

2. Buna

Crkva

Podsjetit ćemo se kako je sve krenulo 2005. s uređenjem i gradnjom. Započelo se s planovima te je određeno da to bude crkva kao u Vinišću, jer se izjalovila ideja crkve kao u Pločama. Arhitektonske nacrte za novu crkvu izradio je gosp. Ugrin, a razradila firma *Ekoprojekt*. Odabrana je najbolja ponuda za izvođenje koju je ponudila firma *Interinvest* i određen nadzorni inženjer gosp. Zoran Puljić, te se 28. 2. 2005. pristupilo izgradnji crkve. Predviđjelo se da će se radovi završiti za 68 dana. Zvonik je završen 7. 10. 2005. i postavljen križ na njemu. Konačno 25. 10. 2005. završeni su i posljednji betonski i konstrukcijski radovi. Do Božića iste godine je limom opšivena i crijepljena pokrivena te do Uskrsa sljedeće godine postavljeni otvori. Godine 2008. započelo se s ugradnjom elektroinstalacija i ozvučenja. Godine 2009. udaren je estrih, a 2011. uređeno oltarište zajedno s oltarišnim elementima. Blagoslov oltara bio je 20. 3. 2011. Iste godine urađena je ventilacija te započeto s parterom. Krajem mjeseca rujna 2011. započeti su radovi na vanjskoj fasadi crkve koji su završeni u proljeće 2012. U jesen iste godine započelo se s uređenjem dvorišta, asfaltiranjem parkinga i prilaza župnoj kući. Godine 2013. bila je u znaku mistrije i građevinskih radova s jedne strane i *Godine vjere* s druge strane. Postavljena je betonska galerija ispred crkve, uređen dio kata župne kuće, nacrtan idejni projekt crkve na Buni.

Početak radova u crkvi započeo je 5. 5. 2014. Najprije skela, pa žbuka, pa instalacije, izgradnja ispovjedaonice, „knaufarski“ radovi. Zatim su uslijedili kamenorezački, tesarski i drugi radovi. Gledalo se završiti što više u ovoj fazi. Kada se započelo s unutarnjim uređenjem crkve onda se nije moglo ostaviti na pola nedovršen posao, makar onih radova koje je trebalo uraditi. Na prozorima iznad kora zamišljen je i izrađen vitraj s euharistijskim motivom. Prozori su ukraseni vitrajima dvanaestorice apostola kao i bočni križevi. Skice za njih naslikala je akademска umjetnica Blaženka Salavarda. Posebno je svečano bilo na svetkovinu posvete crkve, koja je bila 1. srpnja 2018. Crkva je bila dupkom puna i osjetila se radoš slavlja na licima vjernika. Uređen je i park(ing) i staza između crkve i rijeke Bune te su zasadjeni bademi. Projekt je lijep i sadržajan te uklopljen u cjelinu. Doći će do izražaja tek kada bademi i masline, koje smo ove godine zasadili, uzrastu te svojim cvjetovima i zelenilom prekriju ovaj dio crkvenoga dvorišta. Tijekom prošle godine završili smo preostali dio sakristije i postavili radijatore (fan coil). Također je izgrađen kosi krov na sakristiji i riješeno pitanje kiše, koja je probijala ravnu betonsku deku iznad sakristije, koja je do sada bila dva puta izolirana i svaki bi put propustila kišu.

Pastoralni centar

Pastoralni centar na Buni služio je za liturgijski prostor dok se crkva gradila. Mislilo ga se dijelom pretvoriti u vrtić, ali čovjek snuje a Bog određuje pa je tako

došlo do promjene namjene te je pastoralni centar ostao na raspolaganju župi. Župnik ga je pretvorio u višenamjenski prostor, tako što ga je po sredini podijelio pomicnom stijnkom u dva dijela. Sada u njemu imamo dvije velike dvorane, koje mogu biti i jedna velika te jedna manja dvorana sa spremištem, kuhinja i dva toaleta. Dvorana, gdje je bio oltar, pretvorena je u amfiteatar u kojemu ima 98 sjedećih mjesta. Redovito se koristi u pastoralne svrhe, a u drugoj dvorani nalaze se stolovi i stolice za župnu katehezu, sviranje i razne aktivnosti.

Nadam se da će u budućnosti biti zaokružena crkvena cjelina s velikim parkingom i Oratorijem, koje u budućnosti može prerasti u lijep molitveno-duhovni centar na Buni. Bilo bi lijepo sagraditi manju kapelu koja bi služila vjernicima za cijelodnevno klanjanje budući da je crkva posvećena Euharistiji. Puno je posla, ali uza zagovor bl. Alojzija polako će se zaokruživati crkveno dvorište i crkva te ostalo što se bude ukazivalo potrebnim na korist ove župne zajednice.

3. Ortiješ

Pri dolasku u župu uvidio sam, kao i svećenici prije mene, potrebu izgradnje grobljanske kapelice u Ortiješu, koja je ozidana sa zvonikom. Narod je prognan i siromašan te ne može sam izgraditi kapelu. Ima volju i polako napreduju radovi. Ujedno, kako sada stvari stoje, to mjesto je budućnost ove župe. U njemu živi 1500 vjernika župe a u drugim mjestima 1000 vjernika. Ne smije se ovo zanemariti, jer je nadomak Mostaru. Ove brojke pokazuju da se treba više angažirati oko prognanih i izbjeglih kojima smo oslonac. Naselje je tako organizirano da je u središnjem dijelu ostavljen prostor za razne institucije ili trgovачke centre. Župnikovim zalaganjem ostavljen je prostor za pastoralni centar koji bi bio središte ovoga naselja. Grad Mostar, u budućnosti, nema se gdje širiti nego prema jugu. Možda je sada trenutak da ostavimo nešto budućim naraštajima.

4. Blagoslov kuća i obitelji

Tijekom blagoslova kuća htjelo se što bolje angažirati oko obiteljskih problema koji su rješavani pastoralnom razboritošcu.

Blagoslov obitelji:

BUNA: 262 OBITELJI; 845 VJERNIKA; u inozemstvu 45 osoba. (Sadovi, Od Oil AC benzinske crpke do Konzuma na Buni, Hodbina, Brodari, Petak, Potpetak, Kula, Pržine, Mlinice, Buna Novo naselje); ORTIJEŠ (Novo naselje): 447 OBITELJI; 1476 VJERNIKA; u inozemstvu 101 osoba;

KOSOR: 9 OBITELJI; 19 VJERNIKA; u inozemstvu 4 osobe;

GNOJNICE: 22 OBITELJI, 38 VJERNIKA;

DRĀČEVICE: 13 OBITELJI, 38 VJERNIKA;

KOCINE: 18 OBITELJI, 50 VJERNIKA.

UKUPNO: 771 OBITELJ; 2466 VJERNIKA; u inozemstvu 150 osoba.

don Nikola Menalo, župnik

Proslava blagdana blaženog Alojzija Stepinca na Buni

Subota, 10. veljače 2018. Sto dvadeset godina od rođenja i krštenja Alojzija Viktora Stepinca i dvadeset godina od proglašenja blaženim kardinala Alojzija Stepinca po odluci svetoga pape Ivana Pavla II. u Mariji Bistrici. Dan zimski, vedar i buran. Kako se večer približavala vjetar je pojačavao, a misari pristizali u župnu crkvu na Buni, gdje smo svećano proslavili zaštitnika našega pastoralnoga centra. Od svega nam je najdraže bilo kada su u crkvi u najvećem broju bili nazočni upravo korisnici pastoralnoga centra, tj. vjeroučenici i pjevači koji su ispunili crkveni korski prostor i pjesmom uzveličali misno slavlje. U procesiji, kojom je ravnao župni vikar don Ivan bilo je 12 ministranata i 15 koncelebranata predvođenih don Ivanom Perićem, župnikom Cima i Ilića. Na početku misnoga slavlja župnik je don Nikola pozdravio nazočne vjernike, predvoditelja misnoga slavlja i braću svećenike zaželjevši da naša molitva doprineše i proglašenju svetim bl. Alojziju. Nakon navještaja Božje Riječi, koju su pročitali mladić i djevojka iz župnoga zbora, biskupijski vikar za trebinjsku biskupiju, don Ivo Šutalo, navijestio je evanđelje. Vjerni narod uperio je pogled u propovjednika don Ivana i otvorio uši uma i srca sadeći izgovorene riječi u svoju dušu. Propovjednik je započeo paralelom o dva naroda: hrvatskom i židovskom i na lijep i odvažan način govorio o još odvažnijem, mladom biskupu najprije koadjutoru, a zatim i nadbiskupu Stepincu govoreći o njemu kao neustrašivom borcu za vjeru, Crkvu i svoj hrvatski narod. Mlad biskup, u uzburkanom vremenu, na evanđeoskim načelima ustrajan do mučeničke smrti. To je uzor svakome vjerniku, naglasio je propovjednik i na kraju se vratio na početnu misao o dva naroda, tj. kako je židovski narod ustrajniji i ne da svoje, a kako naš narod nije ustrajan i vrlo se lako odrekne svoga. Zamolio je dragoga Boga da nam da ustrajnosti, ljubavi i srce bl. Alojzija prema Bogu, Crkvi i domovini. Nakon vjerovanja djeca su uputila molitvu vjernih. Svećenici su okružili oltar i nastavili Euharistiju, koja je jačala i blaženoga Alojzija i nas okupljene na misnom slavlju. Na kraju svete Mise župnik je zahvalio vikarima don Željku, generalnom i don Ivi, biskupijskom za Trebinjsku biskupiju kao i dekanima i ostalim koncelebrantima, hodočasnicima iz drugih župa i vjernicima koji se na poseban način zagovaraju preko blaženoga Alojzija dragom Bogu. Nakon svete Mise nastavilo se prijateljevanje u župnom stanu gdje su se priključili i ostali svećenici čestitari koji su imali večernje Mise ili druge obvezе. Uz okruglu porazgovorilo se i o aktuelnim temama iz života Crkve i društva.

Biskupov pohod župi

Tijekom božićnoga pohoda župnika biskupu u Mostaru župnik don Nikola dogovorio se s biskupom Ratkom o pohodu župi nakon blagdana blaženoga Alojzija Stepinca. Biskup je rado prihvatio poziv i došao na Šestu nedjelju kroz godinu, 11. veljače 2018. predvoditi misno slavlje u 11 sati. Zborom je ravnao don Ivan Bijaković, župni vikar, a procesijom don Pero Miličević, biskupov tajnik. Svečano smo ušli u crkvu, a zbor dočekuje "Uđite s hvalama na vrata Njegova, u dvore Njegove s pjesmama". Kličemo Bogu i pozdravljamo obitelj maloga Santina koji je primio sakrament krštenja.

Župnik je pozdravio biskupa sljedećim riječima: Prije godinu dana dolazim u biskupijsku rezidenciju našega biskupa u Mostaru. Trebao sam se susresti s biskupom. Polazim s pratnjom prema biskupovu uredu. Dodosmo do vrha stubišta pa me uputiše na drugu stranu. Pitam: "Zar biskup nije u ovom uredu?" Samo mi kažu: "Hajde ovamo!" Kad tamo neka druga prostorija i biskup sjedi za računalom okružen knjigama. Pitam: "Odakle vas sad u ovome uredu?" Biskup odgovara: "Ovo mi je 'Stepinčeva soba' u kojoj istražujem život i djelo kardinala Stepinca kao Mješoviti član komisije ustanovljene od Svetе Stolice" (s jedne strane 5 hrvatskih članova a s druge 5 srpskih članova i sve pod predsjedanjem p. Ardure). Nisam se puno zabavio jer sam video koliko je posla pred biskupom.

Te odatile najprije sastanak u Rimu pa po Hrvatskoj, Crnoj Gori i Srbiji kroz godinu dana rada do završne, šeste, sjednice u Rimu. Došlo se do zaključka da su različiti događaji, nastupi, spisi, šutnja i stajališta još uvijek predmet različitih tumačenja. U slučaju kardinala Stepinca tumačenja koja su pretežito davali katolički Hrvati i pravoslavni Srbi ostaju i dalje različita. A što se drugo i moglo očekivati?

Oče biskupe, mi smo jučer u ovoj župi proslavili blagdan blaženoga Alojzija Stepinca. U koncelebracije je bilo 15 svećenika. Svi smo se pitali nakon dvadeset godina od Stepinčeve beatifikacije, što to više prijeći Svetu Stolicu da našega mučenika proglaši svecem? Zaključak je da budemo strpljivi u molitvi kao što je Stepinac bio strpljiv u nošenju križa. Neka nam svima bude Alojzijev primjer poticaj kako jačati vjeru u podnošenju mučeništva. Mnogi su sveci čekali i stoljeća da bi bili proglašeni svecem, a neki su samo beatificirani.

Oče biskupe, željeli bismo od Vas danas čuti, koliko Vam dopušta služba koju ste obavljali u Mješovitoj komisiji,

koju riječ o našem velikanu Crkve i hrvatskoga naroda. Iako se blagdan Gospe Lurdske i Dan bolesnika ispušta, jer liturgijski nedjelja ima prednost, na ovaj dan barem nam Stepinac svima može biti uzorom u podnošenju patnja i križeva po zagovoru nebeske Majke. Dobro nam došli i uvedite nas u misno slavlje!

Biskup je uvodeći u misno slavlje pozdravio nazočne i protumačio da ime Santino znači svećić, mali svetac i potaknuo nas na svetije življenje, a da o radu komisije ne može iznositi detalje. Sve je predano Svetoj Stolici i ona dalje odlučuje na temelju dostavljenoga s obje strane. Misna čitanja pročitali su mlađi, a evanđelje navijestio župnik. Biskup je homiliju temeljio na evanđeoskom ulomku o ozdravljenju gubavca povezujući i s prvim čitanjem te uklapajući sve to sa sakramentom krštenja u kojem se briše guba grijeha.

Župnik je predvodio obred krštenja, a biskup je krstio maloga Santina. Zborovi "Put ljubavi" i "Mir" gromoglasno su ispunjali crkvenu dvoranu dok su vjernici nakon euharistijske molitve i Očenaša, zaželjevši mir jedni drugima, pristupili pričestima. Ojačani pričešću, duhovnom hranom, mogli su nakon blagoslova poći svojim domovima ojačana duha.

Biskup se zadržao sa župnikom i kapelanom u župnoj kući na objedu, a nakon toga obišli su groblje u Ortiješu i vojno groblje na Bišću. Biskup je izrazio zahvalnost župniku i kapelanu na pastoralnom zauzimanju u župi i zaželio im Božji blagoslov u daljnjem radu.

Proslavljen titular župe Blagaj-Buna

Na nedjelju, 27. svibnja 2018., svečanim misnim slavljem u 11 sati proslavljen je naslovnik župe i župne crkve u Blagaju. Misno slavlje predvodio je don Marin Krešić, župni vikar župe Mučeništva sv. Ivana Glavosjeka iz Gradine. Slavlje su svojim pjevanjem uzveličali studenti Teološko-katehetskoga instituta iz Mostara predvođeni prof. don Nikom Luburićem, katedralnim voditeljem crkvenoga kora i župnim vikarom u župi Marije Majke Crkve u Mostaru. Sunce i vedrina obasjali su tijela župljana a milost Božja duše vjernika koji su ispunili blagajsku crkvu. Uz skladno liturgijsko pjevanje još se skladnije molilo Presvetom Trojstvu na slavu za spas duša vjernika iz ove i drugih župa iz kojih su misari pristigli. U obnovljenoj crkvi obnovili smo svoju vjeru ponajprije kroz slušanje Božje Riječi, koju su pročitali studenti TKIM-a. Propovjednik don Marin nas je osvježio svojim gromkim i jasnim glasom kojim nas je potaknuo na razmišljanje o otajstvu Presvetoga Trojstva s kojim započinjemo svaku molitvu i svetu Misu. Govoreći o svetim sakramentima upućivao nam je misli na ulogu Presvetoga Trojstva u njima i kako Otac, Sin i Duh Sveti kroz sakramente potiču vjernika na tješnju povezanost s Bogom. Ta povezanost vjernika očituje se u svjedočenju vjere u konkretnoj stvarnosti. Propovjednik je istaknuo misao Tome Kempenca o Presvetom Trojstvu: „Što ti koriste

velike riječi o Presvetome Trojstvu ako nemaš poniznost? Bez nje mu se ne sviđaš.“ Poziv na poniznost upućuje svakoga vjernika na svjedočenje o Bogu. Bez poniznosti jednih prema drugima nema ni ponizne molitve prema Bogu. Na kraju homilije potakao nas je na razmišljanje o primjeru jedne majke koja je sina uvijek pozdravljala da ide „Zbogom“, uvijek da s njim korača po krvudavim ovozemaljskim putovima. Sin je priznao da je tek kasnije shvatio majčinu poruku. Uvijek trebamo s Bogom koračati kako bi ispravio naše krvudave misli, riječi i djela. Kad si s Bogom onda si ponisan, a kada si samo sa sobom onda ti oholost prijeći u vježbanju poniznosti.

Ono što nismo dokučili svojim mislima o tajni Presvetoga Trojstva izrekli smo kroz Vjerovanje u Misi, dok je molitvu vjernih pročitala redovnica Ana.

Župnik je na kraju sv. Mise zahvalio predvoditelju misnoga slavlja, imenjaku don Niki, kao i studentima, vjernicima i hodočasnicima.

Nakon Misnoga slavlja okrijepili smo tijelo pored rijeke Bune gdje su nam se pridružili svećenici koji zbog pastoralnih obveza nisu mogli s nama slaviti Misu.

Već smo se tradicionalno uputili na izvor rijeke Bune, osvježili se uz izvorsku vodu i kavu, te pošli svojim domovima okrijepljeni glavnim izvorom iz kojega sve proizlazi-Presvetim Trojstvom moleći da nas u životu Božja ljubav jača i krije.

Vjeronaučna olimpijada

Subota, 19. svibnja, u našoj župi, bila je sve samo ne obična. Naime, ta subota bila je rezervirana samo za naše školarce, koji su cijelu godinu dolazili na vjeronaučne susrete i subotnje sekcije te su zaslužili, kao i svake godine do sada, vjeronaučnu olimpijadu.

Iako je cijeli tjedan bilo poprilično kišovito i ne baš tako lijepo vrijeme, u subotu nas je sve zajedno, natjecatelje, šerife, žiri okupilo sunce te cijeli dan provelo zajedno s nama. Djeca su bila, kao i do sada, podijeljena u timove po razredima. Svaki razred imao je svog šerifa, koji je pomagao pri namještanju rekvizita, održavanju timskog duha i naravno pri tomu pazio da se nijedno dijete ne ozlijedi. Timovi su nosili nazine poslanica iz Svetog Pisma te smo stoga imali: Korinćane, Filemonove, Kološane, Galaćane, Filipnjane, Timotejeve, Rimljane i Hebreje. Vjeronaučna olimpijada sastojala se od tri kruga kviza vjeronaučnog znanja i osam iznimno zanimljivih igara kao što su: tronožac, skakanje u vrećama, bakin kolač, jabuka, kariola, utrka s jajima u žlici i vratnicagreda-gol. Svaka igra bila je zanimljiva, ali naši najmlađi učinili su ih još zanimljivijima za gledati, jer je svaki natjecatelj davao sve od sebe za najbolji mogući rezultat. Cijeli ovaj događaj za sve njih je bio nešto uistinu posebno, a pogotovo za učenike petih razreda, kojima je ovo bilo prvo učešće na vjeronaučnoj olimpijadi. Cijeli dan pratilo nas je pozitivno raspoloženje, a kako i ne bi kada vidite iskrene osmijehe i onu, čistu, nevinu sreću na licima naših školaraca. Svi su se trudili kako u znanju, tako i u igrama te su zbog toga svi oni naši pobjednici, no moramo pohvaliti i čestitati pobjednicima vjeronaučnoga kviza. Naime, 6 a i 1b- Filipljani na kvizu znanja prikupili su najviše bodova i time si osigurali prvo mjesto, a samim time i pobjedu! Nakon proglašenja pobjednika i dodjele nagrada, imali smo i malu zakusku. Svi sudionici su dobili po sendvič i sok te time napunili baterije za ostatak dana.

Naši školarci su se super proveli, naučili nešto novo, zabavili se i ono najvažnije kroz igru i djetinju radost slavili Boga. Ova olimpijada je, kao i prethodne, bila veoma zanimljiva te se zbog toga radujemo i sljedećoj, a nadamo se, zapravo smo sigurni da je tako.

Prva Pričest u župi

Mistične pojave u kršćanstvu dokaz su da Bog djeluje i danas, da je naš Bog živi Bog koji čini čudesa po cijelom planetu u svim krajevima svijeta, u svakom trenutku! Neke od tih pojava zaista zapanjuju ljude, jer ovaj svijet uz silan trud ne može naci objašnjenje za njihovo postojanje. Takvo čudo dogodilo se u Novom Meksiku, točnije u kapelici Loretto. Njegovo čudotvorno stubište staro je 130 godina, a godišnje privlači i do 250 tisuća posjetitelja. Na prvu se čini da je u pitanju obična kapela s običnim stubama, no priča je itekako neobična. Ova kapela izgrađena je krajem 19. st. Kad je kapela dovršena, časne sestre primijetile su da im nedostaju stube za galeriju. Odlučile su moliti devetnicu sv. Josipu i tražile su od njega da im pomogne izgraditi stube, jer je sveti Josip po zanimanju bio stolar. Provele su 9 dana u molitvi, a zadnji dan na njihova vrata pokucao je potpuni stranac koji je rekao da je stolar i da će im on izgraditi stepenice. Potpuno sam, bez ikakve ljudske pomoći, ovaj misteriozni čovjek izgradio je predivne stube savršenim stolarskim zanatom. No, nije samo to. Ove stube stoje same, bez centralnog i potpornog stupa, a stolar nije koristio niti jedan jedini čavlić, čak ni ljepilo i nitko ne zna kako je uspio izgraditi ovakvo nešto. Za svoj posao ovaj čovjek nije uzeo plaću. Časne sestre vidjevši stube znale su da je u pitanju čudo svetog Josipa, kojeg je Isus poslao u kapelicu da riješi problem časnih sestara. Od tada, stube su poznate u svijetu kao čudesne i postale su mjesto divljenja i hodočašćenja. Kapelica Loretto krije tri misterija; do dana današnjeg nije se saznalo tko i izgradio stube! Svi inžinjeri, znanstvenici, arhitekti priznali su da je u pitanju čudo, jer oni ne mogu shvatiti kako je moguće da stubište stoji samo za sebe bez ikakve potpore. Također, ne zna se od kuda potječe drvo od kojeg su napravljene, jer nakon ispitivanja ustanovljeno je da takvo drvo ne postoji nigdje u blizini!

Možda je zanimljiva i činjenica da čudesne stube broje točno 33 stube, odnosno broj Isusovih godina! Da je ove godine na današnji datum 8. travnja 2018. bio još jedan prvpričesnik bilo bi ih točno 33. Možda se taj jedan odselio u Njemačku ili Europu, ne znam, ali Isus je u središtu današnjega slavlja i on je onaj koji je na 33. stubi po kojoj se penju naši prvpričesnici do njega uz pobožne očeve i majke i sve nas koji smo ih pratili u njihovu rastu prema Njemu i njihovu susretu s euharistijskim Isusom.

Prvpričesnicima i roditeljima župnik je poručio: *Biti šutljiv kao sv. Josip.* U Sv. Pismu ne nalazimo da je rekao i jednu jedinu riječ. Ali to ne umanjuje njegovu ulogu koju mu je Bog povjerio u djelu spasavanja čovjeka i u odgoju Njegovog Sina. Stoga se za sv. Josipa može reći da je upoznao vrijednost šutnje i da nije bio čovjek velikih riječi, nego čovjek djela i rada. Dragi prvpričesnici, takav sv. Josip neka vam bude uzor i poticaj da i sami naučite cijeniti šutnju u današnjem svijetu punom jeftinih riječi. Budite poput sv. Josipa mladi ljudi s puno djela i rada. Nekad je šutnja tisuću riječi, a često bismo voljeli da nam je ona latinska na pameti: Da si šutio ostao bi mudar! Kada vam to roditelji i stariji savjetuju poslušajte ih!

Josipova pravednost. Za sv. Josipa kaže evanđelje da je bio pravedan. To je vrlina koju svi trebamo slijediti, a napose mladi naraštaji. Što je pravednost? Vrlina koja obilježava čovjeka s posebnom pozornošću prema drugim ljudima, skrb za obitelj i poštovanje prema

Bogu rekli bi stari Platon i Aristotel.

Dragi prvpričesnici, i m a j t e u v i j e k posebnu pozornost prema prijateljima, roditeljima i jedan prema drugome kao što je sv. Josip imao prema malom Isusu i njegovoj majci BDM.

Stube sv. Josipa. Vi ste se u duhovnom životu počeli peti s prvom stepenicom a to je krštenje kada su vas roditelji donijeli do

krsnoga zdenca. Ostale duhovne stepenice počinju od te prve stepenice. Možda ste danas na petoj ili šestoj. Hodajući po vijugavim životnim spiralnim stepenicama zamantat će vam se, ali u hodu prema Bogu ne dajte se smesti. Vama će se diviti i roditelji i vjeroučitelji i učitelji ako: budete pravedni, bogobojazni, živjeli od svoga poštenoga rada, da ne zavijate vijke gdje ne treba, da ne stežete tamo gdje puca, da vam središnji oslonac u životu bude Riječ Božja koju ćete primiti u Crkvi i u obiteljskoj molitvi. Na takav način ćete u rekordnom roku sagraditi temelje vašemu životu, ljudi će vam se diviti i uvažavati vas. Tako ćete se peti po krvudavim stepenicama života dok se ne vinete u zajedništvo sa sv. Josipom, kojega zazivajte u zajedničkoj večernjoj obiteljskoj molitvi:

O, Josipe, oče sveti, čuvaj kuću i posveti. Sva obitelj da se složi, ljubav sveta nek se množi!

Krizma i Tijelovo u župi

Dvadeset i petero krizmanika školaraca devetoljetkaša u haljinama duhovsko-crvene boje primilo je sakrament sv. krizme na Buni, na svetkovinu Tijelova, 30. svibnja 2018.

Župnik najprije najavljuje krizmanika i krizmanicu koji izražavaju biskupu Ratku pozdrav u ime svoga razreda, a potom župnik u ime cijele župe.

U sredini crkve krizmanici sa svojim kumovima zauzeli su mjesta, a sa strane ovogodišnji prvpričesnici pred kojima su košarice cvjetnih latica koje će oni prosipati ispred Svetootajstva u procesiji nakon sv. Mise. Imajući u vidu svetkovinu Tijelova ili Brašančeva - stari hrvatski izraz za hostiju - biskup je u propovijedi govorio o odnosu između Isusa Krista, Druge Božanske Osobe, i Duha Svetoga, Treće Božanske Osobe.

1. - U Nazaretu. Kada je Otac nebeski odlučio da se vjekovječni Sin, jedinorođeni, a nestvoren, učovječi, onda je Sin uzeo tijelo od Djevice Marije snagom Duha Svetoga. Utjelovljenje je djelo Duha Božjega, veliko otajstvo naše sv. vjere. Tomu vjekovječnomu Sinu kao djetu dano je ime Jesuah = Isus = Spasitelj, kako je anđeo Gabrijel navijestio Mariji (Lk 1,31) odnosno Josipu (Mt 1,21). Isus je rastao u milosti i mudrosti, što je opet djelo Duha Božjega.

2. - Na Jordanu. Kada je Isusu bilo otprilike 30 godina, pošao je na Jordan da ga krsti Ivan Krstitelj. U tom veličanstvenom obredu nije Isus bio očišćen od iskonskoga grijeha, kao što se mi u krštenju čistimo, jer ga on nije ni imao, nego se ukazalo Presveto Trojstvo, najveća milost koju ljudske oči i uši mogu primijetiti: čuo se glas Očevo – Ovo je Sin moj ljubljeni, svi su vidjeli Isusa u vodi, i na Isusa je počinuo bezazleni golub, simbol Duha Svetoga. Taj će Duh na poseban način pratiti Isusa u njegovu djelu Otkupljenja. I u judejskoj pustinji davati mu znanje i savjet da odoli napasničkim navalama sotone, i u svakoj drugoj kušnji, i na svakom drugom mjestu.

3. - Na Posljednjoj večeri u Jeruzalemu. Isus za Večerom anticipira ili unaprijed doživljava na otajstven način sve svoje djelo Otkupljenja: Muku, Smrt i Uskrsnuće, te pretvara kruh u svoje Tijelo, Vino u svoju Krv, i to rosom ili milošću Duha Svetoga.

4. - Na Kalvariji Isus u Muci i Smrti ispusti duh, ali ga već treći dan u grobu ponovo zadobi u svoje tijelo, samo ovaj put tijelo posve preobraženo, uskrslo. I to je djelo dar Duha Svetoga.

na putu spasa;

pobožnosti – da po Božju živite, Božje zapovijedi opslužujte, sve do jedne;

jakosti – da nikada ne budete bez potrebne duhovne i voljne snage da odolite napastima i pobijedite kušnje – Blagoslovjen Duh Sveti osnažitelj, utješitelj, branitelj!

strahopoštovanja – da sve doživljavate u zdravu strahu pred sudom kojim će nas sve jednom Bog Sudac suditi. Umjesto nicejsko-carigradskoga Vjerovanja, koje molimo svake nedjelje, ovdje se rabi upitni obrazac između krizmatelja i krizmanika. Isti onaj obrazac: Odričeš li se sotone i svega sjaja i zavodenja njegova; Vjeruješ li u Boga Oca, Sina i Duha Svetoga..., kao što je bilo na krštenju, kada su roditelji odgovarali umjesto vas, krizmanika, a vi danas prvi izgovarate, a roditelji vas podupiru, potpomažu i raduju se veoma što ste ostali na ravnalu vjere.

Sve su oči bile uprte i uši napete da čuju kako krizmanici prihvataju pečat dara Duha Svetoga i izražavaju svoje zajedništvo s biskupom i s cijelom Crkvom mjesnom i sveopćom.

Tijelovska procesija. Prije završna blagoslova čin klanjanja i pjesma Svet, Svet, Svet. Potom se po naznačenu redu formira procesija s ministrantima, prvpričesnicima, krizmanicima i svim nazočnim misarima. Mladi prate procesiju euharistijskim pjesmama. Svetootajstvo biskup nosi i stavљa ga, po redu, na četiri pripremljena stola po krajevima crkvenoga dvorišta, kad i ga mirisavim tamjanom, a župnik čita pripadni odlomak iz Novoga Zavjeta o Euharistiji. I svaki bi put bio blagoslov svega puka s Presvetim Otajstvom. Jest sunce upeklo, ali u ovom slučaju bolje sunce nego kiša. Došavši u crkvu pred oltar pred izloženim Tijelom Kristovim pjeva se Divnoj dakle, pa Blagoslov i Blagoslovjen budi Bog.

Sva divna Tijelovska Misa, ceremonija, procesija trajala je oko sat i pol vremena. Pravi doživljaj!

Posveta župne crkve na Buni Presvetome Tijelu i Krvi Kristovoj

Nakon trinaest godina gradnje župne crkve na Buni, 1. srpnja 2018., na svečanom misnom slavlju ovaj je Božji hram mjesni biskup msgr. Ratko Perić posvetio Presvetomu Tijelu i Krvi Kristovoj. Liturgijsko slavlje započelo je procesijom iz Pastoralnoga centra bl. Alojzija Stepinca prema crkvi na čelu s biskupom Ratkom, župnikom don Nikolom Menalom, generalnim vikarom don Željkom Majićem, desetak svećenika, bogoslova i ministranata. Na početku sve je pozdravio župnik don Nikola usporedivši obred posvete crkve s obredom krštenja djeteta te zahvalio Biskupu na dolasku i pozvao ga da posveti ovu crkvu na slavu Presvetoga Oltarskog Sakramento kako bi se u ovoj crkvi što bolje molili i slavili sveta otajstva.

Nakon čitanja, navještaja Evanđelja i Biskupove propovijedi uslijedio je obred posvete. Najprije su otpjevane Litanije, a zatim obred posvete oltara i crkve: pomazanje oltara i križeva na zidovima crkve, paljenje tamjana na oltaru, pokrivanje oltara bijelim platnom te donošenje upaljenih svijeća na oltar. Uz pjesmu župnoga zbora pod vodstvom kapelana don Ivana Bijakovića svećano je nastavljeno euharistijsko slavlje.

Za slavlje posvete crkve župljanici su se pripremili trodnevnicom koju su predvodila trojica bivših župnika: don Željko Majić, don Ivo Štalo i don Bernard Marijanović.

Župu Presvetoga Trojstva u Blagaju osnovao je biskup Paškal Buconjić 1891. godine. Početkom 1892. godine župa je imala 161 dom i 1127 vjernika. Danas u sastav župe ulazi oko 900 katoličkih obitelji i više od 3000 vjernika katolika. Župna crkva u Blagaju građena je od 1906. do 1908. godine. Preživjela je tri rata, a samo je u ovome posljednjem, Domovinskom, ozbiljnije stradala. Bilo je potrebno dobiti dozvole za njezinu obnovu koja je započela 2010.

Nakon Domovinskoga rata Buna je postala novi centar župe s Pastoralnim centrom bl. Alojzija Stepinca. Pokraj ovoga centra započela je gradnja nove crkve u veljaći 2005. godine. Blagoslov oltara bio je 20. ožujka 2011.

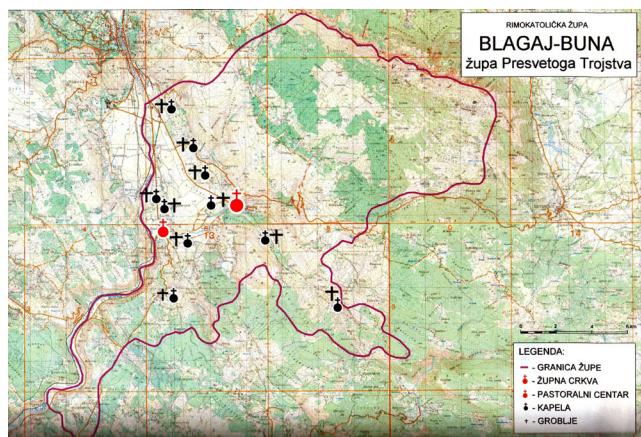
Prigodom posvete crkve župnik don Nikola izdao je malu knjižicu s glavnim podatcima o župi. Sadržaj "Uspomene na posvetu crkve na Buni" prenosimo također i u naš godišnjak.

Uspomena na posvetu crkve

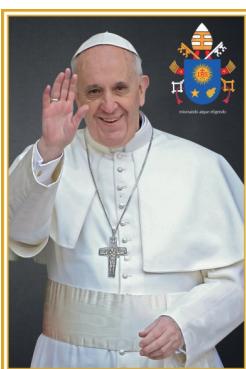
1891. OSNUTAK ŽUPE

Župu Presvetoga Trojstva u Blagaju osnovao je biskup Paškal Buconjić 1891. godine. U sastav župe ulaze mjesta: Blagaj, Dračevice, Gnojnice, Kočine, Bivolje Brdo, Bišina, Bojište, Buna, Gubavica, Hodbina, Kamena, Kosor, Malo Polje, Nevesinje, Obalj, Obrnja, Rabina, Ulog, Vranjevići, Zaton, Žuberin, Ortiješ. Neka od njih kasnije su se pripojila novoosnovanim župama ili su sama postala nove župe.

1899. DIJECEZANSKA ŽUPA

Blagaj je jedna od 12 župa Mostarsko-duvanjske biskupije, koja je 1899. godine, prema prijedlogu tadašnjega biskupa Paškala Buconjića i svečanom odlukom pape Leona XIII., odobrena i namijenjena biskupijskom kleru, tj. slobodnoga je raspaganja Biskupova. U čudnim manevrima 1923. godine sve je vraćeno na razdoblje prije 1899. godine, ali samo "ad nutum S. Sedis", dok Sveta Stolica drukčije ne odredi. U dekretu "Romanis Pontificibus" iz 1975. godine izričito stoji: "Časni oci franjevci, u roku jedne godine od dana objave ovog Dekreta, trebaju predati sami biskupijskom kleru župe Blagaj, Jablanica, Ploče i Nevesinje". To je trebalo učiniti 1976., ali nije učinjeno. Dana 16. studenoga 1998. generalni ministar Franjevačkoga reda i mjesni biskup msgr. Ratko Perić pismom su najavili pri-

mopredaju župe Blagaj iz franjevačke u biskupijsku upravu za 21. veljače 1999. Župnik fra Petar Vlašić uredno je predao župne matice u Provincijalat i odatle je zamjenik generala, fra Stephan Ottenbreit, potpisom, predao Matice i druge župne knjige, 21. veljače 1999., dijecezanskomu biskupu.

Župa danas graniči s osam susjednih župa: sv. Petra i Pavla i sv. Ivana – Mostar, Velike Gospe – Nevesinje, sv. Ivana Krstitelja – Stjepan Krst, sv. Petra i Pavla – Rotimlja, sv. Josipa Radnika – Domanovići, sv. Ante – Ploče-Tepčići i sv. Ivana Glavosjeka – Gradina. Današnja su zgušnuta naselja i manja sela, na broj 21: Blagaj, Kosor, Malo Polje, Dračevice, Gnojnice, Kočine, Kamena, Vranjevići, Buna, Hodbina, Lakševine, Petak, Potpetak, Kula, Sadovi, Mlinice, Brodari, Pijesak, Gubavica, Buna-Novo naselje i Ortiješ. Na području župe ima jedanaest groblja. Svako groblje ima svoju kapelicu.

Početkom 1892. godine župa je imala 161 dom i 1127 vjernika. Danas u sastav župe ulazi oko 900 katoličkih obitelji i više od 3000 vjernika katolika.

1908. CRKVA U BLAGAJU

Župna crkva građena je od 1906. do 1908. Naslovnik crkve: Presveto Trojstvo. Župni stan podignut je 1911. Crkveni zvonik 1933. Kameni oltar postavljen je 1956. Župnu crkvu sagradio je sa svojim vjernicima fra Ivan Božić. Fra Ivan je peti župnik po redu u blagajskoj župi, a službovao je od 1905. do 1919. Na svetkovinu Presvetoga Trojstva, titulara župe, u Blagaju je uvijek bilo veoma svečano u crkvi i veselo pred crkvom. Igralo se kolo, pjevalo bećarac i ganga, nazdravljalo se uz mezu i kolače. Župna crkva u Blagaju kroz svoju povijest preživjela je tri rata: Prvi svjetski (1914.-1918.), Drugi svjetski (1941.-1945.) i Domovinski rat (1991.-1995.). Nije ozbiljnije stradavala osim u ovome Domovinskom kada su uništene unutarnje i vanjske fasade, krov, oltarište, tavan, zvonik, prozori, vrata, sakristija, pod, električne instalacije itd. Uz crkvu potpuno je uništena i župna kuća. Tijekom Domovinskoga rata sve je utihnulo jer je crkva devastirana, a narod morao napustiti svoje domove i sela. Od 1991. nije bilo redovite

vi i veselo pred crkvom. Igralo se kolo, pjevalo bećarac i ganga, nazdravljalo se uz mezu i kolače. Župna crkva u Blagaju kroz svoju povijest preživjela je tri rata: Prvi svjetski (1914.-1918.), Drugi svjetski (1941.-1945.) i Domovinski rat (1991.-1995.). Nije ozbiljnije stradavala osim u ovome Domovinskom kada su uništene unutarnje i vanjske fasade, krov, oltarište, tavan, zvonik, prozori, vrata, sakristija, pod, električne instalacije itd. Uz crkvu potpuno je uništena i župna kuća. Tijekom Domovinskoga rata sve je utihnulo jer je crkva devastirana, a narod morao napustiti svoje domove i sela. Od 1991. nije bilo redovite

svete Mise u crkvi u Blagaju. U ratnim i poratnim godinama svete Mise su se slavile u prilagođenom prostoru na Buni te prostorijama bunske Osnovne škole.

Više se godina poslije rata pokušavalo dobiti potrebne dozvole za obnovu kako crkve tako i kuće u Blagaju. Nakon dobivanja svih potrebnih dozvola tijekom prve polovice 2010. godine (a bilo ih je puno jer je crkva 2008. stavljena na popis zaštićenih spomenika kulture), pristupilo se radovima. Obnova je započela u jesen 2010., a na svetkovinu Presvetoga Trojstva 2012. blagoslovljen je novi i stari oltar, te se nastavila obnova. Radovi su dovršeni do svetkovine Presvetoga Trojstva 2014. kada je mjesni biskup Ratko posvetio oltar.

U proljeće 2014. u obnovljenoj blagajskoj crkvi domaći sin mons. Želimir Puljić, rodom iz ove župe, predsjednik HBK i nadbiskup zadarski proslavio je četrdesetu obljetnicu misništva i podijelio sakrament krizme.

NASLOVNIK ŽUPE I CRKVE: PRESVETO TROJSTVO

Isus nam je otkrio najveću tajnu o Bogu: Bog nije osamljenik, Bog je neizreciva zajednica ljubavi Oca i Sina i Duha Svetoga. U Bogu su trojica, tri osobe: Otac - Sin - Duh Sveti. Stoga kažemo: samo je jedan Bog, a u Bogu su tri osobe. Tajnu "trojednoga" Boga nazivamo Presveto Trojstvo ili, kako se ponegdje veli, Sveta Trojica. Ta stvarnost naše vjere premašuje i nadilazi naš razum. Boga ne možemo potpuno shvatiti ni izraziti, jer Bog je "veći od našega srca" i naše pameti, kako kaže sv. Ivan apostol (usp. 1 Iv 3,20). No u svojoj se vjeri oslanjamo na riječi Isusa Krista, Sina Božjega koji nam je objavio tu najdublju tajnu o Bogu. On je rekao: "Nitko ne poznaje Boga osim Sina i onaj kome Sin hoće da objavi" (Mt 11,27). Svoju vjeru u Presveto Trojstvo izražavamo kad god se križamo znakom križa i ispovijedamo: "U ime Oca i Sina i Duha Svetoga." Time obnavljamo svoje krštenje jer smo po Isusovu nalogu tako kršteni i krstom posvećeni Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. U evanđelju sv. Mateja Isus na dan svoga uzašašća daje učenicima posljednju zapovijed: "Idite po svem svijetu. Sve narode učinite mojim učenicima. Krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga"

(Mt 28,19-20). Vjeru u Presveto Trojstvo iskazivali su vjernici u crkvi u Blagaju, na svetoj Misi u nedjelju nakon Duhova, kao zahvalu za dovršeno djelo spasenja koje je Otac izveo u Sinu raspetom i uskrišenom po Duhu Svetom. A lijepi su stari običaji bili i nakon Mise kada bi se u crkvenome dvorištu zaigralo, zapjevalo i tijelo okrijepilo.

1999. BUNA: NOVI POČETAK

Buna je postala novi centar i time što se s okolnim naseljima brojčano povećavala i naseljavala prognanim stanovništvom iz raznih krajeva Bosne i Hercegovine. Na 10. kilometru idući od Mostara prema Čapljini, na mjestu gdje se rijeka Buna ulijeva u Neretvu, tj. na glavnoj prometnici M17, i na skretnici prema Stocu, uza samu cestu, nalazi se Pastoralni centar blaženoga Alojzija Stepinca u kojem su se odvijali crkveni obredi 10 godina. To je sada centar župe Presvetoga Trojstva Blagaj-Buna, koji se sastoji od župnoga stana, dvorana, pomoćnih prostorija, igrališta. Pastoralni centar stavljen je pod zaštitu zagrebačkoga kardinala i hrvatskoga blaženika Alojzija Stepinca. U prostorijama ovoga centra "rodila se" nova zajednica vjernika predvođena mladima i djecom, koji se redovito okupljaju i svojim poletom "nose" ovu župnu zajednicu. Župni vjeronauk pohađaju sva djeca. Ove 2018. godine u našoj župi upisano je 270 vjeroučenika. Od vjeroučenika izrasla su dva župna zabora: dječji zbor *Put ljubavi*, koji trenutačno broji 50 članova i zbor mlađih *Mir* s 30 članova. Mladi se redovito okupljaju na susrete Hrvatske katoličke mlađeži, srijedom u 20 sati, te kroz razne sekcije animiraju liturgijski i izvanliturgijski život zajednice. Posebice treba istaknuti njihovo sudjelovanje na nacionalnim i svjetskim susretima katoličke mlađeži, a okušali su se i u pisanju godišnjaka župe koji nosi naslov *Riječ*. Misna slavlja za velike svetkovine, Božić i Uskrs, župni tamburaši učine svečanijima. Pobožnosti redovito predmole članice udruge *Sv. Veronika*, a župa ima i svoje Župno pastoralno vijeće koje broji petnaest članova. Ministrantski zbor je na zavidnoj razini i broji 20 dječaka. Njihova brojnost i ozbiljnost u službi očituje se na svetim Misama.

2005.-2018. KRONOLOGIJA IZGRADNJE CRKVE

Gradnja crkve na Buni oduvijek je bila potreba. Crkva se počela graditi pokraj novoga sjedišta župe Presvetoga Trojstva Blagaj-Buna, tj. Pastoralnoga centra bl. Alojzija Stepinca, na ušću rijeke Bune u Neretvu, u veljači 2005. god., a pokrivena je pred Božić iste godine. Arhitektonske nacrte za novu crkvu izradio je gosp. Milan Ugrin, a razradila firma Ekoprojekt. Odabran je izvoditelj radova: firma Interinvest, te se 28. veljače 2005. pristupilo izgradnji crkve. Toranj je završen 7. listopada, a 25. listopada 2005. završeni su posljednji betonski i konstrukcijski radovi. Do Božića iste godine opšivena je limom i crijepljeno pokrivena te su do Uskrsa sljedeće godine postavljeni otvor. Elektroinstalacije i ozvučenje ugrađeni su tijekom 2008., a 2011. uređeno je oltarište. Blagoslov oltara bio je 20. ožujka 2011. Krajam rujna 2011. započeli su radovi na vanjskoj fasadi crkve koji su završeni u proljeće 2012. U jesen iste godine započelo se s uređenjem dvorišta i prilaza župnoj kući. U 2013. godini postavljena je betonska galerija ispred crkve i sačinjen projekt unutarnjeg uređenja crkve. Početak unutarnjeg ukrašavanja bio je 5. svibnja 2014. Umjetničko uređenje crkve na Buni

očitovano je u ideji *Pashalni misterij u euharistijskom zajedništvu* te stoga pročelje crkve čini djelo *Klanjanje Euharistiji*, slikarice Žane Erdelji. Poput stupova žive Crkve i svjedoka pashalnoga misterija, likovni prikaz dvanaest apostola čini okosnicu crkve, odnosno vitraji dvanaest apostola, rad akademske slikarice Blaženke Salavarde. Oltarska slika, *Kalvarija*, rad akademskoga slikara Josipa Biffela, zaokružila je molitveni prostor s porukom iz Evanđelja: poslije Kalvarije ipak nije kraj nego Uskrsnuće. Cijeli taj misterij slavi se na oltaru ispod prezbiterijske slike na koji je usmjeren likovni izričaj u crkvi.

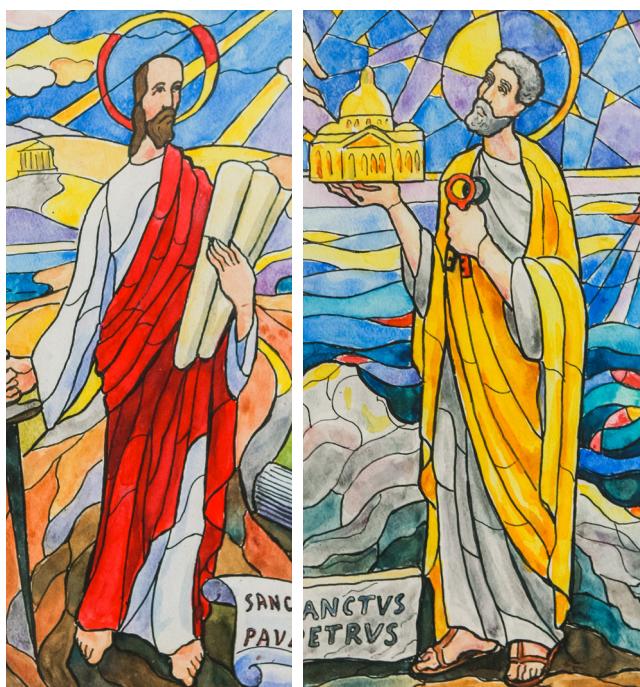
Oltarski prostor sa slikom *Kalvarije*
akademskoga slikara Josipa Biffela

Pročelje crkve na Buni
Ulje na platnu slikarice
Žane Erdelji

VITRAJI BLAŽENKE SALAVARDE

Apostoli umjetnice Blaženke Salavarde u crkvi na Buni – i na licu i u stavu - nose karakteran pečat. Autorica ih nije objektivizirala, nego je težila tomu da ih učini specifičnima i neponovljivima, što je i uspjela. Istodobno, oni nisu prikazani kao uzvišena ili pak nedodirljiva bića iz nebeske sfere, nego kao obični ljudi koji su sveto iznijeli ovozemaljski život, a kao takvi, oni su bliski promatraču, vjerniku, zbog koncepta poistovjećivanja i razumijevanja. Na tragu poimanja apostola kroz obična čovjeka, odnosno razumijevanja duhovnoga kroz materijalno, svaki je od prikazanih apostola stavljen u svoj povijesni, društveni, urbani ili zemljopisni kontekst. Osim svetačkih atributa koji nam jasno ukazuju o kojem je svecu riječ, apostoli se prepoznaju i po jednostavnu vizualnu dojmu koji kao takav nadopunjuje znanje o njihovim životima, djelima i misiji svetačkoga duhovnog puta. Umjetnica strukturira vitraje objedinjujući zasebne likovne oblike te na taj način stvara perspektivu i igru u cjelovitu prikazu. Sve te jedinice kompozicije imaju unutarnju dinamiku koja stvara intimnost jednoga večeg prostora. Katkad su prizori tihi i nijemi, a katkad nose dinamiku i ekspresiju. Gradacija u koloru nije uvijek izrazita, ali je cilj upravo takve metode ostaviti snažniji dojam na gledatelja i unijeti specifičnu intimnost i energiju u kompoziciji. Umjetnica se djelomično služila naivnim izričajem koji ide prema blagoj stilizaciji lika i prostora u kojem se nalazi.

1891.-2018. ŽUPNICI PREMA MATICAMA

1. **Fra Venceslav Bašić**
1891.-1893.
2. **Fra Pio Knezović**
1893.-1899.
3. **Don Frano Miličević**
1899.-1903.
4. **Don Andrija Aničić**
1903.-1905.
5. **Fra Ivan Božić**
1905.-1919.
6. **Fra Ćiril Ivanković**
1919.
7. **Fra Konstantin Jukić**
1919.-1921.
8. **Fra Jako Jukić**
1921.-1925.
9. **Fra Gojko Penavić**
1925.-1928.
10. **Fra Zvonko Mandurić**
1928.
11. **Fra Jako Križić**
1928.-1929.
12. **Fra Mile Miloš**
1929.-1931.
13. **Fra Valenitn Zovko**
1931.-1932.
14. **Fra Vencel Kosir**
1932.
15. **Fra Ljudevit Vego**
1932.-1933.
16. **Fra Mladen Bubalo**
1933.-1938.
17. **Fra Petar Bakula**
1938.-1939.
18. **Fra Vlado Vlašić**
1939.-1945.
19. **Fra Darinko Brkić**
1945.
20. **Fra Honorije Čilić**
1945.-1947.
21. **Fra Damjan Rozić**
1948.
22. **Fra Čedomil Škrobo**
1948.-1952.
23. **Fra Blago Karačić**
1952.-1957.
24. **Fra Vinko Dragičević**
1957.-1960.
25. **Fra Radoslav Granić**
1960.-1965.
26. **Fra Kamilo Milas**
1965.-1978.
27. **Fra Klement Galić**
1978.-1981.
28. **Fra Nedjeljko Martinović**
1981.-1991.
29. **Fra Petar Vlašić**
1991.-1999.
30. **Don Velimir Tomić**
1999.
31. **Msgr. Ivan Vukšić**
1999.-2000.
32. **Don Željko Majić**
2000.-2006.
33. **Don Ivo Šutalo**
2006.-2009.
34. **Don Bernard Marijanović**
2009.-2012.
35. **Don Nikola Menalo**
2012.-

In memoriam: fra Petar Vlašić

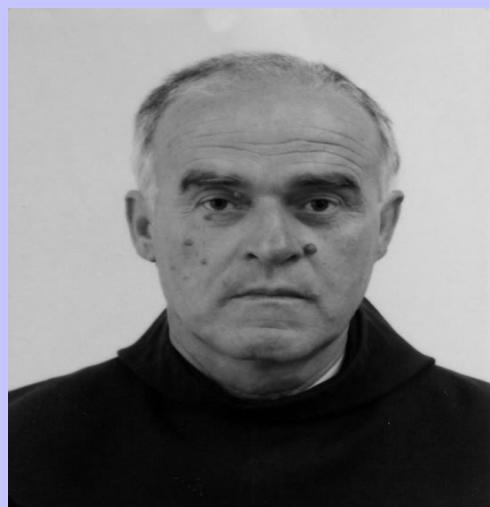
Osmi studenoga navršilo se šest godina otkada nas je napustio naš bivši župnik fra Petar Vlašić. Fra Petar je preminuo u 75. godini života, 51. godini redovništva i 47. godini svećeništva.

Pokop je bio 9. studenoga 2012. na groblju Kovačica gdje je fra Petar pokopan u fratarsku grobnicu.

Pokojnikovo tijelo bilo je izloženo u župnoj crkvi od 13 sati, a sprovodni obredi započeli su sv. Misom zadušnicom u 15 sati. Misno slavlje predvodio je mons. Ratko Perić, biskup, u koncelebraciji s fra Ivanom Sesarom te s još oko 180 svećenika.

Iz fra Petrova krhkog tijela zračila je istinska pobožnost i franjevačka jednostavnost. Gdje je god djelovao, ostavljao je svijetao trag, što svjedoči i činjenica da ga se vjernici na župama na kojima je djelovao uvijek rado i sa zahvalnošću sjećaju...

Zahvaljujemo Gospodinu na njegovu služenju u našoj župi. Preporučimo njegovu dušu u naše molitve. Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

Molitva za duše njihove

Nebo se nad Mostarom o svetkovini Svih Svetih otvorilo kišom iz mračnih oblaka, a dan u svojoj svjetlosti jedva dosegnuo rane poslijepodneve sate. Ipak se dvadesetak bogoljubnih vjernika toga dana prisjetilo i onih čije su obitelji daleko ili više nemaju koga od bliže rodbine, a zemni ostatci leže im u našoj blizini. Župnik don Nikola se i ove godine sa župljanima župe blagajsko-bunske pobrinuo da se Austrijsko vojno groblje na Bišću Polju dolično uredi i očuva od daljnjega propadanja. Na ostacima grobova vojnika, gradskih činovnika i uglednika koji su se na ovom mjestu pokapali između dva svjetska rata danas nema ni cvijeća ni svijeća. Tek nekoliko lampiona obasjava vitku, granatama izranjavajući grobljansku kapelu pred kojom se okupisimo u vjeri i molitvenom spomenu. U nekoliko riječi nakon molitve

župnik je spomenuo kako je župni vikar don Ivan otkrio na bočnom zidu kapele jedva primjetnu kamenu ploču koja svjedoči da je građena početkom četrdesetih godina prošloga stoljeća. Groblje je arhitektonski bilo precizno i otmjeno uređeno što današnji izgled tek daje naslutiti. Podatci i fotografije koje je župnik dobio iz državnoga arhiva u Beču pokazuju da je u ovome groblju bilo 1.339 ukopnika a neka su tijela prije posljednjega rata obitelji prenijele u svoja mjesta. Vjerujemo da će doći dan kada će i ovo groblje biti dostojno obnovljeno i bit vjeran spomenik povijesti za nove naraštaje. Duše onih čija tijela ostaše na ovom groblju, makar u nevoljama rata i nemara, preporučujemo milosrdju Oca nebeskoga i molimo da ih u vječnoj Domovini pridruži slavi svih svetih.

Iz Matice krštenih naše župe za 2018. godinu

1. 1/2018. Ema Maslać kći Igorova i Vanje r. Šagolj; rođena 9.11.2017.; krštena 6.1.2018.; kuma Inga Drežnjak.
2. 2/2018. Gabriel Marić sin Ivanov i Marije r. Šagolj; rođen 16.12.2017.; kršten 4.2.2018.; kum Miroslav Marijanović.
3. 3/2018. Marija Ramljak kći Davorova i Ivane r. Čarapina; rođena 28.11.2017.; krštena 10.2.2018.; kuma Ivana Đurašević.
4. 4/2018. Santino Zlomislić sin Draganov i Sande r. Drežnjak; rođen 19.11.2018.; kršten 11.2.2018.; kum Danijel Sabljić.
5. 5/2018. Klara Škobalj kći Deanova i Antonije r. Abaz; rođena 17.1.2018.; krštena 1.4.2018.; kuma Mirna Pehar.
6. 6/2018. Slaven Stojčić sin Slavišin i Janje r. Rajić; rođen 2.2.2018.; kršten 7.4.2018.; kum Vidan Rajić.
7. 7/2018. Mateo Šitum sin Antoniov i Monike r. Knezović; rođen 25.2.2018.; kršten 28.4.2018.; kum Marko Lončar.
8. 8/2018. Nora Jarak kći Tonijeva i Lucijane r. Matić; rođena 4.5.2018.; krštena 24.6.2018.; kuma Marija Marić.
9. 9/2018. Anton Danijel Soldo sin Oliverov i Brigite r. Knezović; rođen 4.8.2016.; kršten 20.8.2018.; kum Nikica Martinović.
10. 10/2018. Lea Rajić kći Milina i Marije r. Medved; rođena 21.4.2018.; krštena 11.8.2018.; kuma Lea Brnjić.
11. 11/2018. Petar Đuzel sin Goranov i Željke r. Šekerija; rođen 6.6.2018.; kršten 25.8.2018.; kum Marko Đuzel.
12. 12/2018. Dominik Ištuk sin Vedranov i Martine r. Jarak; rođen 14.7.2018.; kršten 16.9.2018.; kum Gordan Jarak.
13. 13/2018. Marko Mikulić sin Davorov i Marijane r. Milinković; rođen 25.7.2018.; kršten 16.9.2018.; kum Mijo Jelić.
14. 14/2018. Toni Petrović sin Tihomirov i Marije r. Pehar; rođen 5.7.2018.; kršten 22.9.2018.; kum Mario Vasilj.
15. 15/2018. Denis Gluhić sin Almirov i Blanke r. Goljanin; rođen 17.1.2018.; kršten 29.9.2018.; kum Veselko Sabljić.
16. 16/2018. Ema Dragoje kći Goranova i Anite r. Bošnjak; rođena 11.7.2018.; krštena 30.9.2018.; kuma Ana Blažević.
17. 17/2018. Antonia Drljo kći Rankova i Ivane r. Antunović; rođena 16.9.2018.; krštena 3.11.2018.; kuma Ivona Bošnjak.
18. 18/2018. Gabriel Džeba sin Markov i Marijane r. Cigić; rođen 10.9.2018.; kršten 10.11.2018.; kum Goran Zlomislić.
19. 19/2018. Elena Bebek kći Damirova i Marije r. Tolić; rođena 8.9.2018.; krštena 25.11.2018.; kuma Marijana Krstić
20. 20/2018. Noa Žilić sin Bojanov i Marijane r. Brvenik; rođen 22.9.2018.; kršten 9.12.2018.; kum Marko Rota.
21. 21/2018. Lukas Ivankačić sin Draganov i Marinele r. Matoš; rođen 18.9.2018.; kršten 29.12.2018.; kum Gordan Marić

Iz Matice vjenčanih naše župe za 2018. godinu

1. Dražen Miočević i Svjetlana Miočević;
vjenčani 7.4.2018.
2. Josip Jozić i Ivona Dogan;
vjenčani 20.4.2018.
3. Filip Čorluka i Sara Puljić;
vjenčani 5.5.2018.
4. Danijel Čorić i Ivona Vukova;
vjenčani 12.5.2018.
5. Zvonimir Knezović i Ivana Sudar;
vjenčani 18.5.2018.
6. Dragan Kordić i Nikolina Zeko;
vjenčani 15.6.2018.
7. Ante Marijanović i Ivona Dragić;
vjenčani 11.8.2018.
8. Matej Drinovac i Arijana Maslać;
vjenčani 18.8.2018.
9. Josip Leovac i Ružica Rajić;
vjenčani 29.9.2018.
10. Bernard Bevanda i Gabrijela Jurić;
vjenčani 5.10.2018.
11. Ivan Šutalo i Ivana Vrebac;
vjenčani 1.12.2018.
12. Dragan Ivanković i Marinela Matoš;
vjenčani 29.12.2018.
13. Robert Zovko i Magdalena Jurić;
vjenčani 29.12.2018.

Iz knjige pravopričesnika naše župe za 2018. godinu

1. Matea Azinović	12. Ivano Jozić	23. Martin Perić
2. Josip Bošković	13. Emanuel Jupek	24. Stanko Petrović
3. David Brkić	14. Klara Krajinović	25. Luka Puljić
4. Mia Brljević	15. Roko Krešo	26. Toni Soldo
5. Luka Dragić	16. Ana Marijanović	27. Stjepan Spajić
6. Marko Đopa	17. Andjela Pavlović	28. Nikola Stjepanović
7. Marko Filipović	18. Domagoj Pavlović	29. Marko Stojanović
8. Petra Gadžić	19. Filip Pavlović	30. Martina Stojčić
9. Katarina Gotovac	20. Nikola Pavlović	31. Petar Vladić
10. Filip Jarak	21. Andrej Perić	32. Lana Vuković
11. Iva Jozić	22. Fabian Perić	

Iz matice krizmanih naše župe za 2018.

1.	David Andđelić	14.	Luka Marić
2.	Jana Bošković	15.	Filip Milanović
3.	Valentin Brnjić	16.	Gabrijela Perić
4.	Elena Cipetić	17.	Matea Petrović
5.	Ivana Čorić	18.	Ivana Prusina
6.	Martino Dragoje Jozić	19.	Ana Šimić
7.	Marinela Jambrović	20.	Dragan Šimunović
8.	Tomislav Kaleb	21.	Zvonimir Tikvić
9.	Mateo Križanac	22.	Karla Topić
10.	Vito Kulaš	23.	Filip Turić
11.	Nikola Kustura	24.	Ivana Vlahić-Puljić
12.	Karla Lovrić	25.	David Zlomislić
13.	Anamarija Marić		

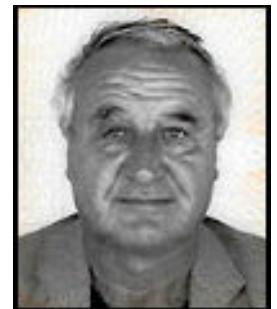
Iz Matice umrlih naše župe za 2018.

Ana Puljić

Božica Perić

Franjo Kukrika

Ivan Kolak

Jure Čorić

Ljiljana Vranjkić

Ljubica Krtalić

Mara Papac

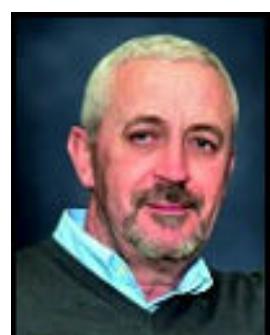
Marija Krtalić

Mijo Gale

Mladen Pavlović

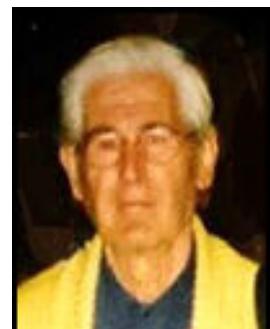
Nikica Žilić

Ruža Šagolj

Stoja Maslać

Vinko Arapović

Zdravko Raspudić

Zrinko Pinčić

